

BIBLIOTEKA
SHTETIT

8JH-1

C 20.

Alfred
Çapaliku

**PËR NJERËZIT
E PUNËS**

poezi

81H-1

620.

Alfred
Çapaliku

PËR
NJERËZIT
E
PUNËS

poezi

SHKËTIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

QYTETI IM

Qyteti im ka ndërtesa me arkitekturë,
vinçat ngado zhurmojnë e ngrihen në lartësi,
punëtorët e NN-së gjithë ditën ngrejnë mure,
si në legjendën e bukur të origjinës së tij.

Këtu, në kohën tonë, në kundërshtim me legjendën
megjithëse orëve të natës muret ngrihen lart,
s'ka asnjë kurban, asnjë vajtim e asnjë shembje,
gratë me kominoshe sjellin tulla e llaç.

Kalojnë pleqtë gazmorë të lagjes aty pari,
(jo vetëm një, si dikur, me shkopin e ngrënë nga
vitet)
pensionistët aksioneve me punë vullnetare
s'thonë veç «puna e mbarë», por vetë mbi skela
ngjiten.

Qyteti im ka ndërtesa me arkitekturë,
vinçat ngado zhurmojnë e ngrihen në lartësi,
s'ka asnjë natë profetike t'ia lëvizë muret,
sfidë nëntëballësh — Bahçallëku i ri!

MARGARITËS¹⁾

Kur muret lëvizën
në ajër çatia,
në pluhur mobiljet
dhe çanta me libra.

Një timbër kumbues
të thirri për ndihmë,
vajtimi i foshnjës
si një cicërimë.

Vure trupin tënd
si urë mes jetës,
guri dot s'e shemb
harkun e buzëqeshjes.

---

1) Margarita Zefi, pionierja nga Dajçi, për të shpëtuar vajzën e vogël dy vjeçare të fqinjit nga pasojat e tërmetit, sakrifikoi jetën e saj.

DASMË...

Ç'dasmë në Shirq të ri
i bie daulles jeta,
ritmin çekan-mistri
në çadër sjell gërneta.

Dhëndri fare natyrshëm
pozon pak si me turp,
qesh nusja, feksin blicët
të dy rrinë sup më sup.

Dhe është kjo kohë e madhe,
është ky antitërmet,
që dhe ndër rite dasmash
të renë si farë mbjell!

BRENDA NJË ÇASTI

Në takimet midis shokëve të mirë,
mes fjalëve të ngrohta hyn buzëqeshja
dhe brenda një çasti aspak të vështirë
merr nga tjetri gjërat që i do tek vetja.

Brenda çastit në sytë e shokut, shoqes,
sheh peizazhe alpesh, Rivierën e kaltër,
me zhurma makinash, kombajnash, avionësh,
nga bohçet e pishave, te portokallet.

Në largimet midis shokëve të mirë
pas fjalës «mirupafshim» nuk peshon heshtja
dhe brenda këtij çasti pak të vështirë
tjetri merr nga ti gjërat që do tek vetja.

SHOFERI REMZI

I thjeshtë, herolk,
çdo çast është ai,
guxim komunist —
shoferi Remzi.

Nga turni i tretë,
në turnin e parë,
teposhtë, tatëpjetë,
pa njohur orar.

Kufirit ditë-natë
bie fort një bori,
në fushë, në rrafshnaltë
makina e tij.

Thërret ky sinjal
në shi, vapë, erë
porsi në alarm
me dhjetra shoferë.

I thjeshtë, heroik,
në zemra na rri,
veç bujës i ik
shoferi Remzi.

E PËRDITSHME

5⁴⁵. Qyteti i zgjuar,
përbri meje një punëtor
me dy fëmijë në duar.

Nxitoj drejt autobusit urban,
ai drejt kopshtit me drekë,
mbi muskuj peshën e jetës mban.

Fytyra të reja e të zakonshme
çdo orë më flasin për çarjen e bllokadës;
kush tha se dita e punës qenka e lodhshme?

Sfidë çdo rrethimi, dita fillon bukur,
përbri meje ecën i qeshur një punëtor
me dy vogëlushë të lumtur.

SHELDI

Peizazhi i pjesshëm i shpatit
u zbardh si në blic, vetëtiu.
Mbi gjithë çatitë e fshatit
si çangë godet vrullshëm shiu.

Dhe erdhën fshatarët rrëmbimthi
plot vrull e me flokë të lagur,
pa bujë, pa thirrje, pa zë,
hendek e kanal për të hapur.

Rrjedh rruzull i djersës ndër faqet
dhe gjethin e ri gjelbëron.
Peizazhi i njohur i fshatit,
ylberi pas shiut në sfond.

TOPOGRAFI

Qindra makina me masivë dige në spond,
mijëra punëtorë që e thërrisnin shok,
kantierin e dritës ku u bë burrë i vërtetë
ndër 1000 ditë prove, ndër 1000 net,

duhej që t'i linte.
Fantazinë dhe realitetin
turbinat vinin në lëvizje.

Po ky s'ishte largim me turp, pa lavdi,
nuk ishte shmangie, braktisje, dezertim...
Thirri fort emrat e shokëve të tij,
njeriu i thjeshtë bëri një akt sublim.

E prisnin piketat e reja të një hidrocentrali,
barakat ngritur shpejt e shpejt
pranë një ure teli, mes një lumi, rrëzë një mali.

Hapësirat me jetë pemësh dhe zogjsh
kërkonin zërat e ngrohtë të njerëzve.
Topografi në një rrotullim të plotë
në gjithë peizazhet pa diçka prej vetes.

LAJTMOTIV

E pafund periferi e qytetit.
Nëpër pistat e zonës industriale,
me një hap të sigurt prej atleti,
rend e nesërmja me projekte e plane.

I vrullshmi ritëm zemrash, motorësh,
refren vital hyn nëpër ëndrra, dashuri,
te njerëzit me shpirt novatorësh,
te nënat që rritin grafikë e fëmijë.

Forca goditëse e kundërblokadës
nga fushat rezonon pikiatës së maleve,
mbush orët e ditës, hap orët e natës.
Lajtmotiv epik i jetës së shqiptarëve.

FONDITORI

Në prag të mëngjesit — ai, krijuesi i çdo gjëje të
bukur e të fortë,
fonditori, që në letër hedh vargje e në furrë shkrin
çelik,
në xhepin e sipërm të kominosheve ka një laps
kopjativ dhe një bllok
mbushur me temperatura shkrirjeje e motive të
freskëta të poezisë.

Qindra llogaritje nëpër orët e zgjatura,
derdhjen precize e gjejnë veç të pagjumët,
bllokut i mbushen cep më cep fletët e bardha,
mendimet e shokëve aty lënë gjurmët.

Përzihen vargjet e fonditorit me normat teknike
në poezi, solemniteti i markës së re,
pa akuarele false, pa figura anemike,
te shkrirja e çelikut çarjen e rrethimit sheh.

Në prag të mëngjesit — ai, krijuesi i çdo gjëje të
bukur e të fortë,
fonditori, që në letër hedh vargje e në furrë shkrin
çelik,
në xhepin e brendshëm, pranë zemrës ku ritmet e
kantierëve gjëmojnë,
mban lartësinë, krenarinë e jetës, tesarën e Partisë.

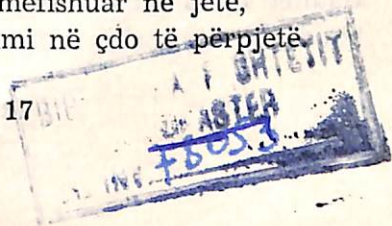

ME JU

Shokë fëminie, që ju shkurtoj emrat nga dashuria,
shokë, që ju flas rrugëve me emër të plotë,
shokë, që ju mbaj mend mbiemrat në regjistra,
shokë aksionesh që inicialet mbi ura s'ju harroj.

Shokë stërvitjesh ushtarake, që ju dalloj mes
urrave të sulmit,
shokë punëtorë, që ju thërras me këngën e kantiereve,
shokë arsimtarë, që s'ju ngatërroj nga pluhuri i
shkumsit,
shokë kooperativistë, që ju njoh nga temperamentet:

nga topi lodër, të buçima e topit armë,
me ju kam luajtur, kam rendur në alarm,
me ju gëzimet kam shumëfishuar në jetë,
bashkë ecim me hap sulmi në çdo të përpjetë.

1981

BREZI IM

1.

Kur dëgjuam nga altoparlantët e rrugëve:

- Bllokadë!, pyetëm prindërit ç'kuptim kish.
- Është e vjetër sa tradhtia! — baballarët na thanë.
- E ftohtë si një kamë e nxjerrë pabesisht...

Bllokada e bukës — me uri të gjatë,
bllokada e ujit — me etje të thekshme,
i bëri stërgjyshërit legjendarë,
u ngriti qysh të gjallë monumente.
Daullet e tamtamet e turqve ditë-natë
binin me ritëm shiu e me ritëm vdekje.

Ylli ynë i kuq me pesë cepe
s'u shua nga korente superfuqish,
shqipja jonë flatrahapur me dy krerë
fluturim luftoi kundër dy armiqsh,
kur njerit me gjoks i hapi betejë,
tjetrit shpinën s'i ktheu, sigurisht.

Në shtizat e oxhaqeve flamuri valëvitet.
Edhe bar mund të hamë, por askush s'na gjunjëzon.
Bllok zemrash edhe ëndrrash jemi lidhur te Partia,
drejt komunizmit çajmë, në botë hapi kumbon!»
Këndonin mbrëmjeve prindërit, kur nga puna vinin,
zërat tanë me të tyret formuan unison.

2.

...Mbi rërën aziatike princër e mbretër
fluturonin me avionë drejt pistave që i prisnin,
linin territoret ku sundonin me skeptër,
vendet shekullorë me gjak të patharë kryengritë-
sish...

Tiranët krejt pa zemër në «botën e tretë»
papritmas i futën perandorët e rinj të Pekinit.
Lakuriqë nate Tien An Menit ditën,
Niksoni pa maskë, skandaloz vjen-ikën,

tradhtia e madhe, këmbëkryq mbi Kinën.
Gongë mes sheshesh, citate-gënjeshtër,
maska buzëqeshjesh tek lidhjet e fshehta,
ëndrra supershtetesh, «teori» krejt shtërpa,

Por popujt nuk hyjnë në botën e tretë,
as në të katërtën, kinezët po ta krijonin,
dhe s'u besojnë përrallave me mbretër,
proletarët me Marks sin ngrejnë revolucionin,
gjaku i grevistëve skuq nëpër sheshe
ditëve formën e flamurit vigan merr: — Shikojeni!

Digën e hidroçentralit desh të çajë fjala bllokadë.
Inondata metalurgjikun të përfshinte krejtësisht,
tetë pikat e notës i shpalli si ferman
me thikat me helm të hieroglifëve kinezërisht.
Shqipja jonë, flatrahapur në çdo tramundanë,
me gjoks vazhdoi luftën kundër shumë armiqsh.

Tek përkundjet e kallirit, vendburimet e naftës,
thinjur ndër luftëra, rritur ndër llogore, brezat
këndonin:
«Parti trime e rrallë, çdo stuhie i bën ballë!»,
në duar veprën «Imperializmi dhe revolucioni».
Marksistë-leninistët vërtitjen globit i dhanë,
kur revizionistët pusish e kurthesh po e frenonin.

Tek pikat e vrojtimit majëmaleve, anëdeteve,
sup më sup me baballarët ditë e natë qëndronim
heronjtë, dëshmorët nga lartësia e monumenteve
në pararojë të kundërblokadës luftonin.
Fjala e Partisë vetëtiu e kuqe kontinenteve
në qiellin e përflakur të revolucionit.

ZËRI I RRUGËS

Gurë kilometrikë ka anash e dhjetra shtylla,
lidhur me njëra tjetrën me lajmet e mëngjesit
dhe plepa që lëkunden nga era si ndër ninulla,
një lapidar për trimat që në dyzetetreshin.

Kam hipur në zetorët ngarkuar me frutat e vjeshtës
e në qerret që dimrit cingërijnë mbi baltë,
kam rendur me të rinjtë në krosin e pranverës,
kam kënduar me punëtorët që e shtruan me asfalt.

Banor të përhershëm fshati veten e quaj
e jo udhëtar që ikën e vjen me biçikletë,
më kërkojnë fytyrat e dashura për mua
e zëri i rrugës në zemër më ngroh e më flet.

KUR ATDHEU NA THËRRET

Ti je plot vrull, rinia ime,
ç'gjëmon ky hap kështu?
Përherë ne jemi në shtegtime
nën qiellin e madh blu.

Ne për shetitje s'kemi shkuar
bregut të detit Jon,
vargjet shkëmborë kemi shndrruar
në kopshte me limonë.

Me këngë karrosh e tokmakësh —
jehonë katërstinore,
Veri e Jug i shtuam hartës
linjat hekurudhore.

Gaz edhe vrull, rinia ime,
i kthjem lumit rrjedhën
dhe sa vërshoi mbi turbinë
me mijëra drita feksën.

Ndër puse nafte, kulla u enda,
— E ndien? — shokët më thanë. —
— Gjaku që shpejt na rrjedh ndër rremba
pulson porsì fontanë!

«Unë shkrij çelik!» «Unë grurin mbjell!»
Dhe duart i bashkojmë
sot kur atdheu na thërret
në të njëjtin pozicion.

RIKUJTIME

1.

Këtë shtyllë ku mbështetem lehtë sot
e kemi pasur portë për futboll.

Kanotierat stamposur vija-vija
«Dinamo», «Partizani» e «Vllaznia».

Lojtarë të moshës dhjetëvjeçare
formonim shpesh skuadrën kombëtare.

Në kohë të mirë e vranësira
kalonim këtu pasditet e lira.

Që fëmijë na thirri puna, kënga
ndaj shpesh i kishim pasditet e zëna.

2.

Atë shtyllën tjetër në majën e malit
e kemi ngjitur mes borës së janarit.

Qemë rritur, supet i kishim të fortë
dhe zërat veri-jug na bënë jehonë.

Varg njëra pas tjetrës shtyllat e malësisë
me telat tendosur si të çiftelisë.

Çdo këngë e duam, çdo shtyllë e dimë
te hapi i shpejtë kemi energjinë.

Brezin tonë, ballëdjersitur nëpër vite,
Shqipëria e quajti rini drite.

PETRITI

Atje në stacionin e linjës Elbasan-metalurgjik,
ku sirenat përzihen me boritë e interurbanëve,
njoha një të ri punëtor që menjëherë m'u bë mik,
për të ndjeva dashurinë që kam ndaj të afërmve.

«Që 16 vjeç Shqipërisë ia kam njohur krejt hartën
nga Bistrica në Va të Dejës, në Ballsh e metalurgjik,
emrat e shokëve i kam shkruar kudo me gërma
kapitale,
mbi ujëvara e mbi fontana, rreth shkëndijash me
çelik!»

Kantieresh mund të ishim takuar vite më parë,
në çastin e ndarjes të dyve na u shtua një shok,
i mësuar të lexoj mendimet fisnike mbi ballë,
për titull poezie mora emrin e tij në bllok.

NATË E DITË...

S'mund t'i harrojmë betonimet e këmbëurave,
fjalët që shqiptonim me fytyrë nga era,
shokët e shoqet që njohëm gjatë turneve,
gëzimin dhe vrullin rinor të brigadave të reja.

Kaloi dekada e aksionit të parë
me shallin me imitacion hekurudhe në qafë,
vajzat u bënë nëna, djemtë shumica baballarë,
natë e ditë revolucioni na ka në ballë.

NJËZETEPESËVJEÇAR

Këtë çerek shekulli e jetova intensivisht me ngjitjet e revolucionit, betejat klasore, me pluhurzimin e tempujve, idhujve krejtësisht, me përskuqjen e qiellit nga flamujt e aksioneve.

Gjithmonë do vrapoj mes ritmesh punëtore, banor qytezash në zhvendosje a në montim, kooperativist i lumtur i fshatrave malore, mes mijëra shokësh me një qëllim sublim!

MONTATORI

Montatori i kantiereve në zyrën e kuadrit
në karrigen bosh s'ulet se rrugëve nxiton,
mbi supet e tij bashkë me gozhupin e kaltër,
një gjysmë shekulli mbushur me ngjarje peshon.

Librezën e punës të rinjtë ia hapin ngadalë,
e ç'duhet komente, «ua!» habie dhe fjalë,
montatori me kasketën rrasur mbart kudo me vete
shumë hidrocentrale dhe qindra projekte.

Hartën e atdheut — në hartografinë e rrudhave,
dritat e jetës në rruzujt e djersës i rrezatojnë.
Në librezë ka ende vend të bardhë për të shkruar
Komanin, që të rinjtë si veprën e parë shënojnë.

TEK QYTEZA E GAJTANIT

Perëndimi qytezën përflak,
lavdia bedenave rri,
çdo gur si një gjysh i mirë plak
për nipat ruan një histori.

Kodrina e lashtë u mbështoll
me muzg dhe zile bagëtish,
çdo fatos përrallën nuk kërkon
por legjendën e re natyrisht.

Kështjella mes dritave shkëlqen
si zjarr valëvitës nga larg,
për nipat e për mbesat çdo shkrep
nis ciklin rapsodik si një bard.

Me gajtanët e ndritshëm në veshje,
me historinë përmbi krye,
me hapin e shpejtuar në ecje,
me shënjestrën e pushkës në sy.

Ky është portreti i gajtanasve
skicuar luftërash ndër vite,
për të ngritur mbi botën e halleve
lumturinë kooperativiste.

DASHURI...

Nuk mjafton t'i vendosësh në krye të vjershës
e t'u drejtohesh në vetën e dytë shumë,
duhet t'i futësh në thellësitë e zemrës
gjithë njerëzit e kantiereve të punës.

Kur zemra e shqetësuar të rreh fort nga një
mendim

njerëzor, novator, i bukur,
ta dish, e ke nga vrulli i minatorëve në shpim,
që shkëmbin e kthejnë në pluhur.

Me gjoksin-mal lëvizin nëpër galeri,
stinët masin me ritmet e avancimit,
mendimet e tyre çajnë me shpejtësi
drite, rreth e qark i bien rruzullimit.

Është fjala burrërore, e prerë, e sigurtë
ajo që i bën fitimtarë mbi çdo bllokadë,
shpërthejnë horet e tyre, mes për mes çahen gurët,
galeritë e kromit ngjasojnë me kalatë.

Kur ndërgjegjes i dëgjon zërin e fortë
dhe hapit tingullin metalik i ndien,
ta dish, i ke nga mijëra punëtorë,
nga vargu të njohin, nga zemra si rreh.

KËNGË MAJËKRAHU

Me jataganët e shtrembër, me klithmat mes
dhëmbëve,

kasollet dogjën turqit, kallinjtë e bukës,
por asnjëherë nuk hipën në vargmalet e këngëve
formuar ndër shekuj nga relievi i gjuhës.

Këngët zjarr rimonin me trokëllima kuajsh
nën ajrin që zhvendosnin shpatat për liri,
shpatat më dysh prisnin jataganë të huajsh,
më katërsh prisnin natën robëri.

Klithma të gjata e të mprehta, përmbi erën,
tinguj fluturues mbi shkrepë, majëmale,
fjalë që jehona u shumëfishon vlerën
e i bën të kumbojnë me forcë të madhe.

NGA LAHUTA TE DALTA

Monumentet shtojnë dendësinë e njerëzve nëpër
të gjallë në mermer, në basoreliev, në broz dhe
në gur.

Originalët e tyre nga pushka nisën jetën,
nga kënga folklorike rilindën pa njohur vdekjen.

Erdhën skulptorët e popullit vite më vonë e
vendpërpyekjet e ashpra dhe lahutarët gjer në
fund dëgjuan.

Nga shkrepat e skalitur prej plumbash zgjodhën
masivin,
nga vargjet e puthitur mes luftërash morën
motivin.

Dhe u përjetësuan këta luftëtarë nga lahuta e nga
dalta,
këta kryengritës me krisma të shumta e me fjalë
të pakta!

NË KULLË KISHTE...

Në kullë kishte gjithmonë një djep që përkundej
që fëmija sa më parë të çohet në këmbë,
që dora t'i arrinte mbi hutën dhe lahutën,
të ngrinte vetë këngë a të hynte ndër këngë.

Dhe kur dëborës nxinin taborret e armiqve
nga istikami vdekjen preçize mbillte huta,
për trimat me shtatë plagë që s'kërkonin vigje
vigun e epikës improvizonte lahuta.

28 NËNTOR 1912

Në njerin krah pushka — Isa Boletini,
në tjetrin krah pena — Luigj Gurakuqi,
në mes i bardhë Plaku
dhe kuq e zi flamuri.

Me mijëra emra të tjerë kumbimplotë,
që këmbë armiku nuk lanë në prag,
thellë vetes së saj i mbante kjo tokë,
se çanë me shpatë e shkruan me gjak.

Nuk erdhën ata, por nipërit të gjithë
me emrat e marrë nga rimat e këngëve,
paralelisht ndër telat e çiftelisë
jeta dhe pavdekësia e të rënëve.

Në njerin krah pena — Luigj Gurakuqi,
në tjetrin krah pushka — Isa Boletini,
rreth Plakut të Vlorës, në këmbë para flamurit
heronjtë e rënë, heronjtë që do të binin.

HASAN PRISHTINA

Pasдите, pas shpine, pesë plumba i ranë,
nga brezat që vinin nuk mundën ta ndajnë.

E ç'janë pesë plumba për një luftëtar
që jeta i kaloi nga baruti në zjarr?

Në sfond të flamurit gjithë botës i foli:
— Shqiptarin s'e tremb jo pushka, por as topi!

Shpellë s'la pa njohur e shkëmb s'la pa shkelur.
penën e pushkën me një gisht i ka shkrepur.*

Pesë plumba s'e ndanë nga brezat që vinin,
krah me Bajram Currin, Isa Boletinin.

ARMIQTË

Janë gjithmonë po ata
sinonimë të njeri-tjetrit,
nën hije fuqish të mëdha
armiqtë e rinj me të vjetrit.

Nga deti, përtej horizontesh
me degë ulliri dhe hekur,
formuan një shtresë të përhershme
nën tokë me ushtarët e vdekur.

Buzëqeshja-thikën pas shpine,
qetësia e shtirë-pasiguri.
Taktikën moderne e antike
armiqve kjo tokë ua di.

DIMËR

Kantierit bien shpesh më shpesh
të gjatat reshje dimërore.
Komunikimet midis nesh.
s'u zunë kurrë nga shtjellje bore.

Ja, hapa shokësh, zërat e tyre,
që shkrijnë heje, ngricë, pjalm,
po ndihen nëpër muzg të mbrëmjes,
nën qiell të kaltër e si xham.

Dhe ti më the: «Në dimër nata
e kësaj rruge si do ishte,
pa këta njerëz me guzhupë,
që ngrejnë diga e hapin shtigje?»

Asgjë e gurtë sa kjo rrugë,
s'mbart kaq gëzime dashurie,
dhe kur me borë është ngarkuar
i ruan thellë notat lirike.

MATURANTËT NË KOMAN

Në vendin e çantës me libra
valixhe aksioni me vete,
fizika dhe gjeografia
shpalosen këtu si projekte.

Dhe vihen në jetë çdo orë,
ja gjurmët që gdhendin në mal.
Mendimi i vrullshëm punëtor
lëviz sot një hidrocentral.

Zhvendos si masiv katër stinët,
si bosht rrotullues i jetës,
me diell i mbush gjithë ditët,
me drita i ndez gjithë netët.

FAMILJARE

Familja ime si qelizë e shoqërisë,
që në orët e mëngjesit me impuls lëviz:
nëna rend në zyrë, babai në kombinat,
motra në uzinë, unë pedaloj në fshat.

Apartamenti rri mbyllur. Kush ziles po t'i bjerë
hapat e shpejtë, afrues mbi parket s'do t'i ndiejë,
hapat tanë nuk maten me pllakat në korridor,
por me 28000 kilometrat katror.

Tani rri mbyllur. Poshtë fqinji pensionist
mbesës i nis përrallën e lepurit pa bisht,
në katin lart çifti i sapokthyer nga turni
ditës së re i gëzohet dhe s'ndien lodhje gjumi.

Projekti i ditës bashkë me përrallën e re,
ndonëse porta s'është e hapur, hyjnë tek ne.
Familja, qelizë e shoqërisë, i rrit vlerat,
kur frymëmarrjen e saj ia zgjerojnë të tjerat.

PA TROKITUR

Hyj pa trokitur ndër dhoma punëtorësh
pa harruar rregullat e mirësjelljes,
për të fituar të dhjetën e sekondës
Drini sondat mos t'i marrë përmes rrjedhës.

Në agim, mes muzgut, nëpër errësirë,
në kontrastet midis orëve dhe stinëve,
mbi gurishten e brigjeve vetëtijnë
gjurmët e njerëzve të kundërvërshimeve.

Dhe derë më derë në vend të trokitjes
shfaqet thirrja emër për emër e shokëve.
Kantierit me shpejtësinë e dritës
pikon djersa e mijëra punëtorëve.

NË DELTËN E MISISIPIT

Një grua në deltën e Misisipit lan rrobat dhe vajton,
ndërsa vajzat e breglumit shkrijnë zërat në një bluz,
njollat e gjakut nga një xhaketë e arnuar ajo s'i
pastron,
nga një xhaketë me vrima plumbash, që s'do ta
veshë më askush.

Kjo grua është negre dhe vetëm dhëmbët i ka të
bardhë,
kjo grua është negre dhe vetëm kokordhokët e
syve i ka të bardhë,
kjo grua është negre dhe vetëm zemrën e ka të
bardhë,
ku derdhet lumi, në terrin e natës burrin ia vranë.

Se fjalën LIRI krijoi mes vargdhëmbëve dhe gjoksit
si farkë,
se tha: — Karikaturë e Amerikës është statuja me
pishtar!
Xhaketën e atij burri hedh mbi supe, nuk e lan,
një grua që grushtet plot zemërim ngre dhe më nuk
qan.

PËRSHËNDETJE

Tino Flores,
ka bota një poet zëfals si Jevtushenko,
kapuçinët e manastireve glorifikon;
një këngëtar grevëthyes si Çelentano,
që me ngjirjet e fytit i mban ison.

Kitarat e akorduara përmes breshërish,
këngët proletare që gjëmojnë mbi barrikadë,
zërin tënd të pakorruptueshëm, Tino Flores,
nga Shqipëria socialiste, me grushtin lart
i përshëndes!

KOSËTARËT

(poemë)

1.

Vështrova hënën në qiell e m'u duk porsì një kosë.
(— Mos e shiko hënën, vëlla,
shiko kosën time që tash një muaj s'ka korrë
as nën diell, as nën hënë, asnjë fije bar.

Kam kaluar nëpër fushat e kodrinat kam kaluar,
kam qëndruar anës rrugës, gjithë ditën kam
qëndruar,
nuk kam qenë i vetëm unë, kemi qenë njëqind
kosëtarë,
kanë ardhur zotërinjtë, asnjë në punë s'e kanë
marrë...)

— Ma shiko, vëlla, shpinën, si e plakut është
kërrusur,
ma shiko ti shpinën time lakuriqe e të zezë,
jeta me qafë nën zgjedhë e ka nxirë, e ka përkulur
dhe pagesa qesharake e ka zhveshur atë krejt...

2.

A e di fëshfërimën e kosës ditë natë mbi bar,
mbi brymën a mbi vesën ku pasqyrohen yjet,
mbi zërat e kosëtarëve që si kor antik lëvizin,
skenës së blertë të fushës që bëhet e murrme?
Kosëtarë, si bari, gjendeshin kudo
veten në dorë s'e kishim, as barin jo.

3.

«Ndanë fushave tona, që na i grabitën bejlerët,
bëhet tregu i sklevërve të shekullit të njëzetë.

Hipur përmbi kuaj, me të njëjtin trok i ngasin,
vijne përmbi koka me potkonj të na shkllasin.

— Mirëdita, zotërinj, po ju presim që me natë,
djersën t'jua shesim ne, të paemrit argatë!

Na shohin muskujt: A mund që të kosisim?
Me forcën e krahut dhe dreqin e mbysim!

Ngrihet mbi dy groshët që na hedh zotëria
urrejtja jonë, më e fortë se uria!»

4.

Pse, jetë është kjo?

(Trau i vetëm i kasolles

tragjik përmbi tokë

nën të — fëmia.

Nën traun e mizerjes

gjithë Shqipëria!)

Pse, jetë është kjo?

(Robtohu në mal,

robtohu në fushë,

që zotëria

me duart kryq

xhepat t'i mbushë?)

5.

Kovaçët bënin kosa, goditnin paprerë,
krahërorët tanë — kacekë plot urrejtje,
nga kudhra shkëndijat përhapeshin në erë
duke ndezur mbrëmjet me zjarre të kuq vjeshte.

Gjithçka flisnin kovaçët për ne e për veten,
kur rrihnin me çekanë hekurin e skuqur,
po lëviznin themelet e botës së vjetër,
bashkë duhej t'i shembnim e t'i bënim pluhur!

Nëpër duar kosat e mprehura harkonim,
pamjen dhe të folurin të rrepta i kishim,
po vinte koha kur fushave barin mos ta kornim,
kur mbi armiqtë, me pushkët e fshehura të shtinim.

6.

Na i zgjeruan kasollet bijtë lindur për botën e re,
me fjalët kushtim, me qeshjen e lirisë në buzë,
i njohëm menjëherë: ishin kosëtarë si ne,
veç kishin mbi blerimin e kapës një yll të kuq.

Ata e dinin si ne dhembjen e kurrizit nga kosa,
në mos edhe më shumë, në mos edhe më mirë;
ata e donin si ne fëshfërimën e lehtë të barit,
na shfaqën ata ne një botë plot hapësirë.

Duart të vrara i kishin porsi ne krejt,
ndër sy gjithë Shqipërinë, vështrimin mbanin
drejt,

bisedat për atdheun nën rreze lirie
plotpërplot me ëndrra-zjarr, bukuri rinie.

Me yllin e kuq në ballë lind revolucioni,
me yjet-pishtarë majash marshon revolucioni,
punëtorë e fshatarë sot zemrat i bashkoni,
Partia Komuniste thërret: — Armikun qëlloni!

7.

Thirri i pari
Riza kosëtari:
— Rroftë Partia!
Kjo kosë, armë
e ndezur flakë
në duart e mia.

Riza kosëtarin
vjeshtës së tretë
e ndoqën pas
shokët e vet
ndër maja e brinja:
— Rroftë Partia!

8.

Nëpër duar kemi armë,
zjarr u shkrepëm ndër llogoret,
thirrja: — Para partizanë!
njëqind herë na i shtoi forcat.
Pishat plumb morën për ne,
trungu i tyre u ndez flakë,
shkrepat plumb morën për ne,
guri i strallit xixa nxori,
morëm plagë për Shqipërinë,
asnjëherë s'i numëruam.
Përmes gjakut edhe dhembjes
shokët mbartnim përmbi shpinë,
ne i dinim se mbi supe
bashkë me ta mbanim lirinë.

Ne me armët-vetëtima
nga përpjekja në përpjekje
u mësua gjithë armiqtë
në shqip vetëm fjalën: — Vdekje!
Dhe i puthëm pushkët tona
fitimtare përmbi tanket,
thirrja: — Para partizanë!
po çlironte fushat, malet.

9.

E, more Riza,
bir dhe babë kosëtarësh,
ç'e ke atë sy
si sy gjuetarësh?
Ç'e ke atë zë,
plumb në fushë të betejës:
«T'i korrin pushtuesit
dhe tradhtarët njëherësh!»

«Sharsin» rrotullove

180 gradë,

breshëri qëlllove:

— Para partizanë!

Ti, Riza, nuk dije

ç'ishte gjeometria,

por dije mirë frontin,

ku sulmon liria!

10.

Mes borës së dimrit
na sillte ndër mend
fushave të misrit
kaun nën parmendë.

Ne para çdo sulmi
e ndanim gjithmonë,
mbante prë baruti
misërnikja jonë

Në shtab — nëna korriere,
në furkë të leshit sillte
lajmëtime sekrete.

Ushtar isha në veri
te lapidari i Nikës,
mbi të pavdekësia...

Altarë perëndish
krejt pluhur janë bërë
poshtë këmbëve të mia.

Ndër të gjitha aksionet,
ku po rend brezi im,
unë sulem me guxim!

14.

Buzëqeshja jonë — ylberi më i bukur i fushës,
hark triumfi i socializmit përmbi male ngrihet,
syri ynë i mprehur në shënjestrën e pushkës
horizontet i përfshin gjer përtej largësive

Kështjella qëndrese malet, fushat, pyjet.
me topat e vigjilencës gati në shënjestër,
valëvisim flamujt majash, lartësive
ne mjeshtërit kosëtarë dhe luftëtarët mjeshtër.

Me radhët fort shtrënguar, një hap me punëtorët
me forcën e pamposhtur kalitur te Partia,
me shtat të çeliktë mes rrebesheve të kohës,
shpresë popujsh luftëtarë, lart ngjitet

Shqipëria!

PASQYRA E LËNDËS

	Faqe
Qyteti im	3
Margarita	5
Dasmë	6
Brënda një çasti	7
Shoferi Ramiz	8
E përditshme	10
Sheldi	11
Topografi	12
Lajtmotiv	14
Fonditori	15
Me ju	17
Brezl im	18
Zëri i rrugës	22
Kur atdheu na thërret	23
Rikujtime	25
Petriti	27
Natë e ditë	28

	Faqe
Njëzetepesëvjeçar	29
Montatori	30
Tek qyteza e Gajtanit	31
Dashuri	33
Këngë inajekrahu	35
Nga lahuta tek dalta.	36
Në kullë kishte	38
28 Nëntor 1912	39
Hasan Prishtina	41
Armiqtë	42
Dimër	43
Maturantët në Koman	45
Familjare	46
Pa trokitur	48
Në deltën e Misisipit	49
Përshëndetje	51
Kosëtarët	52

Çapaliku, A.

Për njerëzit e punës. Poezi. (Red. P.
Jorgoni), T., «Naim Frashëri», 1980.

68 f.

(B.m.) dhe

(B.v.) : 891.983-1

C 20

Tirazhi. 1000 kopje   Format 70x100/32   Stash:2204-79

KOMBINATI POLIGRAFIK Shtypshkronja e Re -
Tiranë, 1980